

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា
Extraordinary Chambers in the Courts of Cambodia
Chambres Extraordinaires au sein des Tribunaux Cambodgiens

Kingdom of Cambodia
Nation Religion King
Royaume du Cambodge
Nation Religion Roi

អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល
Supreme Court Chamber
Chambre de la Cour suprême

សំណុំរឿងលេខ: ០០១/១៨ កក្កដា ២០០៧-អ.វ.ត.ក/អ.ជ.ត.ក
Case File/Dossier N°. 001/18-07-2007-ECCC/SC

ឯកសារដើម	
ORIGINAL DOCUMENT/DOCUMENT ORIGINAL	
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ទទួល (Date of receipt/Date de reception):	
..... 09 / 12 / 2010	
ម៉ោង (Time/Heure):	
..... 15:00	
មន្ត្រីទទួលបន្ទុកសំណុំរឿង/Case File Officer/L'agent chargé du dossier:	
..... Ueh Arun	

- នៅចំពោះមុខ:
- ចៅក្រម គង់ ស្រីម ប្រធាន
 - ចៅក្រម MOTOO NOGUCHI
 - ចៅក្រម លោម សិរិវិជ្ជា
 - ចៅក្រម Agnieszka KLONOWIECKA MILART
 - ចៅក្រម ស៊ិន វិទូ
 - ចៅក្រម Chandra Nihal Jayasinghe
 - ចៅក្រម យ៉ា ណារិន

កាលបរិច្ឆេទឯកសារ: ថ្ងៃទី០៩ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១០

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ: សាធារណៈ

សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់អង្គការការពារអន្តរជាតិ សុំដាក់សារធាតុ
របស់អ្នកដែលមិនមែនជាគូភាគីក្នុងរឿងក្តីមកកាន់អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល

ផ្នែកគាំពារការការពារក្តី:

មេធាវីតំណាងភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីក្រុម១

Rupert Abbott

ទី ស្រីនណា
Karim KHAN

សហព្រះរាជអាជ្ញា៖

ជា លាង
Andrew CAYLEY

ជនជាប់ចោទ៖

កាំង ហ្គេកអ៊ាវ ហៅ “ឌុច”

សហមេធាវីការពារក្តីជនជាប់ចោទ

ការ សារុត្ត
កង ប្រធានី

Alain WERNER
Brienne McGONIGLE

មេធាវីតំណាងភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីក្រុម២

គង់ ពិសី
ហុង គីមសួន
យុង ផានិត
Silke STUDZINSKY

មេធាវីតំណាងភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីក្រុម៣

គីម ម៉េងឃី
ម៉ុច សុវណ្ណារី
Martine JACQUIN
Annie DELAHAIE
Philippe CANONNE
Elizabeth RABESANDRATANA
Fabienne TRUSSES-NAPROUS
Christine MARTINEAU

សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់អង្គការការពារក្តីសុំដាក់សារណារបស់អ្នកដែលមិនមែនជាគូភាគីក្នុងករណីនេះ
ជម្រះតុលាការកំពូល (Amicus Curiae) ។

អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល នៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា (“**អ.វ.ត.ក**”) បានទទួល “សំណើរបស់អង្គភាពគាំពារការការពារក្តី សុំដាក់សារណារបស់អ្នកដែលមិនមែនជាគូភាគីនៃរឿងក្តីនៅអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល” (“សំណើសុំ”) ¹។

I. ប្រវត្តិសាស្ត្រ

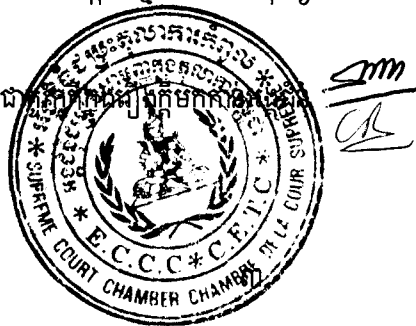
១. នៅថ្ងៃទី២៦ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១០ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងនៃ អ.វ.ត.ក បានចេញសាលក្រមប្រឆាំងនឹង កាំង ហ្គេកអ៊ាវ ហ្វា ឌុច (“សាលក្រម”) ²។ សហព្រះរាជអាជ្ញា, ជនជាប់ចោទ និងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ក្រុម១, ២ និង៣ បានដាក់បណ្តឹងសាទុក្ខមកកាន់អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលប្រឆាំងនឹងសាលក្រម ³។

¹ ថ្ងៃទី១៤ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១០, F7។

² E188 (កែសម្រួល)។

³ “បណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗរបស់សហមេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីក្រុម១ចំពោះការសម្រេចដកឋានៈជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីចេញពីសាលក្រម” ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១០, F8; “បណ្តឹងសាទុក្ខរបស់សហមេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីក្រុម៣ ប្រឆាំងនឹងសាលក្រមចុះថ្ងៃទី២៦ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១០” ចុះថ្ងៃទី៦ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១០, F9; “បណ្តឹងសាទុក្ខរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាប្រឆាំងនឹងសាលក្រមរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងក្នុងសំណុំរឿង កាំង ហ្គេកអ៊ាវ ហ្វា ឌុច” ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១០, F10; “សេចក្តីជូនដំណឹងបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់សហមេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីក្រុម (ក្រុម២) និងទឡើករណីបណ្តឹងសាទុក្ខប្រឆាំងនឹងសាលក្រម” ចុះថ្ងៃទី៦ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១០ E188/12; “បណ្តឹងសាទុក្ខប្រឆាំងនឹងការបដិសេធអ្នកសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីក្នុងសាលក្រមរបស់សហមេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីក្រុម ២” ចុះថ្ងៃទី២២ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១០, F11; “បណ្តឹងសាទុក្ខរបស់សហមេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី (ក្រុម២) ប្រឆាំងនឹងសាលក្រមលើសំណង” ចុះថ្ងៃទី២ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១០, F13; និង“សារណាបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់សហមេធាវីការពារជនជាប់ចោទ កាំង ហ្គេកអ៊ាវ ហ្វា ឌុច ប្រឆាំងនឹងសាលក្រមអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ចុះថ្ងៃទី២៦ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១០” ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១០ F14 (“សារណាបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់ជនជាប់ចោទ”); និងសារណាឆ្លើយតបរបស់ក្រុមមេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីក្រុម៣ទៅនឹងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ភាគីការពារឌុចជំទាស់នឹងសាលក្រមដែលបានចេញនៅថ្ងៃទី២៦ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១០, ចុះថ្ងៃទី៣ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១០, F14/2។

សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់អង្គភាពគាំពារការការពារក្តីសុំដាក់សារណារបស់អ្នកដែលមិនមែនជាគូភាគីនៃរឿងក្តីនៅអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល (*Amicus Curiae*) ។

- ២. នៅថ្ងៃទី១០ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១០ លោក **Richard J. Rogers** អតីតប្រធានផ្នែកគាំពារការការពារ ក្តី បានដាក់សំណើសុំមកកាន់ក្រឡាបញ្ជីនៃអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល។ សំណើសុំនេះ ត្រូវបាន ដាក់ទៅកាន់ផ្នែកគ្រប់គ្រងតុលាការនៃអ.វ.ត.ក ហើយត្រូវបានជូនដំណឹងនៅថ្ងៃទី១៤ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១០។
- ៣. នៅថ្ងៃទី២១ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១០ សហព្រះរាជអាជ្ញា បានដាក់“ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ទៅនឹងសំណើរបស់អង្គភាពគាំពារការការពារក្តីសុំដាក់សារណារបស់អ្នកដែលមិនមែនជាគូភាគី ក្នុងរឿងក្តីមកកាន់អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល”(“ចម្លើយតប”)⁴ ស្របតាមមាត្រា៨(៣) នៃ សេចក្តីណែនាំអនុវត្តស្តីពីការដាក់ឯកសារនៅចំពោះមុខ អ.វ.ត.ក (“សេចក្តីណែនាំអនុវត្តស្តីពីការ ដាក់ឯកសារ”)⁵ ។

II. ផ្នែកសំណើហេតុ

ក. ច្បាប់ជាធរមាន

៤. វិធានផ្ទៃក្នុងចែងដូចខាងក្រោម៖

នៅគ្រប់ដំណាក់កាលនៃដំណើរការនីតិវិធី ប្រសិនបើយល់ថាចាំបាច់ដើម្បីវិនិច្ឆ័យទោសឱ្យបាន ត្រឹមត្រូវ អង្គជំនុំជម្រះ អាចស្នើសុំ ឬ ផ្តល់ឱកាសឱ្យអង្គការ ឬ បុគ្គលណាមួយដាក់ជូននូវ សារណាជាលាយលក្ខណ៍អក្សរពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហាណាមួយ អង្គជំនុំជម្រះដែលពាក់ព័ន្ធ ត្រូវ កំណត់ពេលវេលាឱ្យដាក់សារណានេះ ប្រសិនបើត្រូវធ្វើ។

សារណាដែលធ្វើឡើងក្រោមវិធាននេះ ត្រូវប្រគល់ទៅឱ្យក្រឡាបញ្ជីរបស់ អង្គជំនុំជម្រះដែល ពាក់ព័ន្ធ។ ក្រឡាបញ្ជី ត្រូវប្រគល់ឯកសារថតចម្លងមួយច្បាប់ទៅឱ្យសហព្រះរាជអាជ្ញា និងមេធាវី របស់ភាគីដទៃទៀតដើម្បីមានឱកាសឆ្លើយតប។

⁴ ថ្ងៃទី២១ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១០, F7/1 ។

⁵ អ.វ.ត.ក/០១/២០០៧/វិសោធនកម្មលើកទី៥។

សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់អង្គភាពគាំពារការការពារក្តីសុំដាក់សារណារបស់អ្នកដែលមិនមែនជាគូភាគី ក្នុងរឿងក្តីមកកាន់អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល (*Amicus Curiae*) ។

...

អង្គភាពគាំពារការការពារក្តីត្រូវ... ញ-ផ្តល់ជំនួយផ្នែកច្បាប់ជាមូលដ្ឋាន និងជួយគាំពារលើការស្រាវជ្រាវផ្នែកច្បាប់ និងការស្រាវជ្រាវ និងផ្តល់ឯកសារដល់មេធាវីដែលមកការពារចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញ^៦។

ខ. អង្គសេចក្តី

៥. អង្គភាពគាំពារការការពារក្តី បានផ្តល់មូលហេតុដែលអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល គប្បីផ្តល់ឱកាសឱ្យដាក់សារណារបស់អ្នកដែលមិនមែនជាគូភាគីក្នុងរឿងក្តីដូចខាងក្រោម៖

សេចក្តីជូនដំណឹងអំពីបណ្តឹង[សាទុក្ខ]របស់សហព្រះរាជអាជ្ញា មានទទ្ទឹករណ៍បណ្តឹងសាទុក្ខចំនួនបីដែលលើកឡើងពីបញ្ហាបច្ចេកទេសដ៏សំខាន់នៃច្បាប់អន្តរជាតិ។

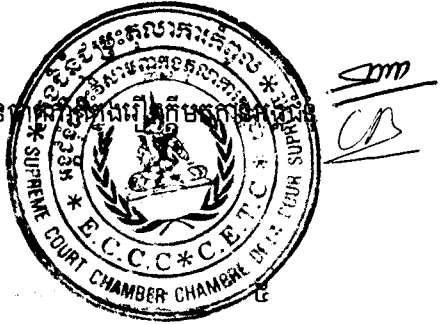
គេអាចយល់ច្បាស់តាមរយៈសេចក្តីជូនដំណឹងអំពីបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់មេធាវីការពារក្តីថា សហមេធាវី មានបំណងកម្រិតការលើកឡើងរបស់ខ្លួនត្រឹមតែបញ្ហាយុត្តាធិការ និងផ្ដោតទៅលើបញ្ហាច្បាប់ជាតិ។ ដូច្នេះ បញ្ហាជាច្រើនដែលជាប់ទាក់ទិននឹងច្បាប់អន្តរជាតិ រួមទាំងបញ្ហាដែលបានលើកឡើងនៅក្នុងសេចក្តីជូនដំណឹងអំពីបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ទំនងជាមិនត្រូវបានលើកឡើងឱ្យបានក្បោះក្បាយដោយមេធាវីការពារក្តីឡើយ។

បណ្តឹងសាទុក្ខប្រឆាំងនឹងសាលក្រមក្នុងរឿងក្តី ខុច គឺជាបណ្តឹងសាទុក្ខលើកទី១ដែលត្រូវកាត់សេចក្តីនៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល។ ដូច្នេះ បញ្ហាថ្មីៗ និងសុក្រស្មាញជាច្រើននៃច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិ នឹងត្រូវលើកយកមកពិភាក្សា និងសម្រេចជាលើកដំបូងផងដែរ៖ មានន័យថាសាលក្រមស្ថាពរក្នុងរឿងក្តី ខុច នឹងក្លាយជាយុត្តិសាស្ត្រដែលមានឥទ្ធិពលទៅលើការជំនុំជម្រះក្តីក្រោយៗទៀតនៅអ.វ.ត.ក។ ដូច្នេះ វាចាំបាច់ដែលថា អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល ត្រូវតែទទួលបាននូវព័ត៌មានពេញលេញអំពីទិដ្ឋភាពមួយចំនួននៃច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិ។

...

^៦ វិធានផ្ទៃក្នុង,វិធាន៣៣(១)-(២) និង១១(២)(ញ) វិសោធនកម្មលើកទី១

សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់អង្គភាពគាំពារការការពារក្តីស្តីដាក់សារណារបស់អ្នកដែលមិនមែនជាគូភាគីក្នុងរឿងក្តីមកដាក់នៅអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល (Amicus Curiae) ។

ដោយសារតែសហមេធាវីរបស់ ខុច មានបំណងកម្រិតសារណារបស់ពួកគេត្រឹមបញ្ឈប់យុត្តាធិការ និងផ្ដោតទៅលើច្បាប់ជាតិនោះ សារណារបស់អ្នកដែលមិនមែនជាគូភាគីក្នុងរឿងក្តីដែលបាន បង្ហាញពីទិដ្ឋភាពដទៃទៀតនៃច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិ នឹងជួយដល់អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល ក្នុងការធ្វើសេចក្តីសម្រេចរបស់ខ្លួនលើបណ្តឹងសាទុក្ខនេះបានគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ និងត្រឹមត្រូវ។

ក្នុងនាមអង្គភាពមួយរបស់អ.វ.ត.កដែលជួយធានាឱ្យមានការជំនុំជម្រះក្តីប្រកបដោយយុត្តិធម៌ អង្គភាពគាំពារការការពារក្តី គឺជាអង្គភាពដ៏ស័ក្តិសមក្នុងការដាក់សារណារបស់អ្នកដែលមិនមែន ជាគូភាគីក្នុងរឿងក្តីនៅក្នុងបណ្តឹងសាទុក្ខនេះ^៧។

៦. សហព្រះរាជអាជ្ញា បានសង្ខេបអំពីហេតុផលក្នុងការជំទាស់របស់ខ្លួនទៅនឹងសំណើដូចខាងក្រោម៖
តាមវិធានផ្ទៃក្នុង [អង្គភាពគាំពារការការពារក្តី] មិនត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យ...ដាក់សារណានៅ ចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះទេ មិនថាក្នុងនាមមេធាវីការពារក្តី ឬ ជាអ្នកដែលមិនមែនជាគូភាគី ក្នុងរឿងក្តីនោះទេ។ តួនាទីផ្ទាល់នេះ ត្រូវបានចៅក្រមរបស់អ.វ.ត.ក បានចោលយ៉ាងជាក់ ច្បាស់រួចហើយនៅពេលធ្វើសេចក្តីសម្រេចលើវិធានផ្ទៃក្នុងដែលគ្រប់គ្រងលើនីតិវិធីរបស់តុលាការ។ លើសពីនេះទៀត អង្គភាពគាំពារការការពារក្តីដែលជាអង្គភាពផ្ទៃក្នុងរបស់អ.វ.ត.ក ដោយមាន ការទទួលខុសត្រូវក្នុងការជួយគាំទ្រដល់មេធាវីការពារក្តី ត្រូវបានហាមឃាត់ក្នុងការផ្តល់យោបល់ ផ្នែកច្បាប់ឯករាជ្យរបស់អ្នកដែលមិនមែនជាគូភាគីក្នុងរឿងក្តី។ ទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយ តាមតួនាទីដែលមានចែងក្នុងវិធានផ្ទៃក្នុង អង្គភាពគាំពារការការពារក្តី អាចផ្តល់ជំនួយផ្នែកច្បាប់ ដែលចាំបាច់ក្នុងបណ្តឹងសាទុក្ខនេះដល់មេធាវីការពារក្តី ដើម្បីផ្តល់សំអាង និងឆ្លើយតបទៅនឹងរាល់ បញ្ហាដែលពាក់ព័ន្ធទាំងអស់។ សហព្រះរាជអាជ្ញា គាំទ្រដល់ការស្នើសុំណាមួយរបស់អង្គជំនុំជម្រះ ក្នុងការដាក់សារណារបស់អ្នកដែលមិនមែនជាគូភាគីក្នុងរឿងក្តី នៅពេលដែលប្រយោជន៍ និង វិសាលភាពរបស់វា ត្រូវបានកំណត់យ៉ាងត្រឹមត្រូវ បន្ទាប់ពីការដាក់សារណាបណ្តឹងសាទុក្ខ និង ចម្លើយតបទាំងឡាយរបស់ភាគីទាំងអស់។ សារណារបស់អ្នកដែលមិនមែនជាគូភាគីក្នុងរឿងក្តី ត្រូវចេញពីបុគ្គល ឬ អង្គការឯករាជ្យដែលមានជំនាញក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាដែលបានលើក ឡើង^៨។

⁷ សំណើ, កថាខណ្ឌ២-៣, ៧-៩ (ជើងទំព័រត្រូវបានលុប)។

⁸ ចម្លើយតប កថាខណ្ឌ១។

សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់អង្គភាពគាំពារការការពារក្តីសុំដាក់សារណារបស់អ្នកដែលមិនមែនជាគូភាគី ក្នុងរឿងក្តី របស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ជម្រះតុលាការកំពូល (*Amicus Curiae*) ។

៧. អង្គភាពគាំពារការការពារក្តី និងសហព្រះរាជអាជ្ញា ពឹងផ្អែកលើសេចក្តីសម្រេចរបស់សាលា
ឧទ្ធរណ៍នៃតុលាការពិសេសសម្រាប់ប្រទេសសេរីឡេអូន ក្នុងការគាំទ្រការលើកឡើងរបស់ខ្លួន
នីមួយៗ^៩។ ក្នុងសេចក្តីសម្រេចនេះ សាលាឧទ្ធរណ៍បញ្ជាក់ថា៖

យោងតាមវិធានទាំងអស់របស់យើង វិធាន៧៤ មិនត្រូវបកស្រាយឱ្យមានលក្ខណៈចង្អៀត ឬ
បច្ចេកទេសនោះទេ។ បញ្ហាស្តីពីការស្នើសុំការអនុញ្ញាត អាចត្រូវបានបញ្ជាក់ដោយផ្ទាល់ពីអង្គ
ជំនុំជម្រះ ឬ ជាធម្មតា ត្រូវបានបញ្ជាក់យ៉ាងច្បាស់ក្នុងខ្លឹមសារនៃពាក្យសុំ។ អ្នកអាចធ្វើអន្តរាគមន៍
បាននោះ ត្រូវបានគេកំណត់និយមន័យយ៉ាងទូលំទូលាយថាជា “រដ្ឋ អង្គការ ឬ បុគ្គលណាមួយ”
និង ទោះបីជាមានចម្ងល់របស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងលើចំនុចនេះក្តី យើងគិតថា និយមន័យនេះ
មានលក្ខណៈទូលំទូលាយគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការរួមបញ្ចូល ជាអាទិ៍ ការិយាល័យការពារក្តី។ ការិយា
ល័យនេះ មានករណីយកិច្ចផ្តល់ការគាំពារដល់ចុងចោទទាល់ក្រ និងក្នុងរណីសមស្រប អាចស្នើសុំ
ធ្វើអន្តរាគមន៍ដើម្បីការពារអត្ថប្រយោជន៍ជនជាប់ចោទទាំងនោះដែលមិនមានមេធាវីតំណាង ប៉ុន្តែ
ជាជនជាប់ចោទដែលមានការចាប់អារម្មណ៍ពិតប្រាកដលើលទ្ធផលនៃសំណើរបស់ចុងចោទដទៃ
ទៀត។ ទោះបីជាត្រូវបានគេអនុញ្ញាតតាមសំណើក្តីក៏ដោយ វាអាស្រ័យលើការវាយតម្លៃ
របស់តុលាការលើតំលៃនៃការគាំពារដែលខ្លួននឹងទំនងជាផ្តល់ឱ្យ។ នៅពេលដែលតុលាការ ទទួល
បានព័ត៌មានកាន់តែច្រើនស្តីពីការលើកឡើងដែលបានស្នើនោះ ការវាយតម្លៃកាន់តែមានលក្ខណៈ
ងាយស្រួលសម្រាប់យើង^{១០}។

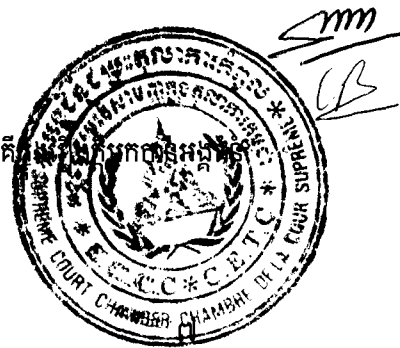
៨. សហព្រះរាជអាជ្ញា មានការយល់ឃើញត្រឹមត្រូវក្នុងការញែកសេចក្តីសម្រេចរបស់តុលាការ
ពិសេសសម្រាប់ប្រទេសសេរីឡេអូន ដាច់ចេញពីខ្លឹមសារនៃសំណើនេះ ពីព្រោះជនជាប់ចោទ ត្រូវ
បានតំណាងដោយសហមេធាវីជាតិពីររូបរួចហើយ^{១១}។ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល យល់ស្រប
ទៅនឹងការយល់ឃើញរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាថា

^៩ សហព្រះរាជអាជ្ញា ទល់នឹង Kallon, សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់ Redress Trust,
គណៈកម្មាធិការមេធាវីសម្រាប់សិទ្ធិមនុស្ស និង

^{១០} សេចក្តីសម្រេច Kallon កថាខណ្ឌ១០។

^{១១} ចម្លើយតប កថាខណ្ឌ៦-៨។

សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់អង្គភាពគាំពារការការពារក្តីសុំដាក់សារណារបស់អ្នកដែលមិនមែនជាគូភាគី
ជម្រះតុលាការកំពូល (Amicus Curiae) ។

“វាមិនមែនជាតួនាទីរបស់អង្គការគាំពារការពារក្តីទេ ក្នុងការដើរតួជាអ្នកជំនួសឱ្យមេធាវី
អន្តរជាតិតាមរយៈការដាក់សារណារបស់អ្នកដែលមិនមែនជាគូភាគីក្នុងរឿងក្តីនោះ”¹²។

៩. អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលយល់ឃើញថា គោលបំណងរបស់អង្គការគាំពារការពារក្តី ក្នុង
សំណើនេះ គឺដើម្បីបំពេញបន្ថែម លើសារណាបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់ជនជាប់ចោទ។ អង្គជំនុំជម្រះ
តុលាការកំពូល យល់ឃើញថា វិធានផ្ទៃក្នុងចែងថា ដោយសារជនជាប់ចោទ ត្រូវបានគំណាង
ដោយសហមេធាវីជាតិពីររូប លទ្ធភាពសមស្របតែមួយគត់ដែលអង្គការគាំពារការពារក្តី អាច
បំពេញអណត្តិរបស់ខ្លួន គឺការជួយគាំពារផ្នែកច្បាប់ដល់ជនជាប់ចោទ និងសហមេធាវីការពារក្តី
ដែលអនុលោមតាមវិធាន១១(២)(៣)នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។ តាមរយៈសហមេធាវីរបស់ខ្លួន ជនជាប់
ចោទ មានសិទ្ធិទទួល ឬ បដិសេធជំនួយផ្នែកច្បាប់និងការគាំទ្រនានារបស់អង្គការគាំពារការពារ
ក្តី។ ក្នុងករណីនេះ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល យល់ឃើញថា សារណារបស់អ្នកដែលមិនមែនជា
គូភាគីក្នុងរឿងក្តី គួរតែជាការិយាល័យណាមួយ ឬ អ្នកដែល“មិនជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងតុលាការ”¹³។
យោងតាមហេតុផលខាងលើនេះ គប្បីអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល សម្រេចបដិសេធសំណើនេះ
ជាអសារបង់។

¹² ចម្លើយតប កថាខណ្ឌ១១។

¹³ សេចក្តីសម្រេចស្តីពីបណ្តឹងសាទុក្ខប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយចោទប្រកាន់ កាំង ហ្គេកអិវ ហៅខុច “ខុច”, សំណុំរឿង
០០១/១៨/០៧/២០០៧- អ.វ.ត.ក/ក.ស.ច.ស(អ.ប.ជ ០២)អ.ប.ជ, ចុះថ្ងៃទី៨ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៨, D99/3/42, កថាខណ្ឌ ២០
(ពណ៌នាសារណារបស់អ្នកដែលមិនមែនជាគូភាគីក្នុងរឿងក្តីជាក់លាក់មួយដែលអង្គបុរេបានស្នើសុំ “ដែលមិនពាក់ព័ន្ធនឹង
តុលាការ ឬការិយាល័យណាមួយរបស់ខ្លួន”)។

សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់អង្គការគាំពារការពារក្តីសុំដាក់សារណារបស់អ្នកដែលមិនមែនជាគូភាគីក្នុង
ជម្រះតុលាការកំពូល (*Amicus Curiae*) ។

III. ផ្នែកសម្រេចសេចក្តី

យោងតាមសំណើបេតុខាងលើ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលសម្រេចថា ឯកច្ឆ័ន្ទ៖

- បដិសេធសំណើសុំ។

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី០៩ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១០

ប្រធានអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល

គង់ ត្រីវិប

សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់អង្គការគាំពារការពារក្តីស្តីអំពីសារណារបស់អ្នកដែលមិនមែនជាគូភាគីក្នុងរឿងក្តីមកកាន់អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល (*Amicus Curiae*) ។